

Internal Audit
Practitioner

CIA®

CRMA®

11

Elevating
Impact

www.theiia.org

Yıllık Sertifika Yenileme Politikası

Sertifika Programları için Gereklilikler

The Institute of
Internal Auditors
Küresel

İçindekiler

1. Giriş	2
2. Yıllık Yenileme Gereklilikleri	2
2.1. Yıllık CPE Saatleri	3
2.2. Etik Eğitimi	3
2.3. Standartlara Uygunluk	3
2.4. Etik ve Profesyonellik Taahhüdü	3
2.5. Zorlayıcı Koşullara Bağlı Muafiyetler	4
3. Yıllık Yenileme Dönemi	4
4. Geçerli CPE Faaliyetleri	4
4.1. Eğitim Programları	4
4.1.1. CPE Saatlerinin Ölçülmesi	5
4.1.2. Eğitim Konusu Alanları	5
4.2. Diğer Geçerli Faaliyetler	5
4.2.1. Sınavları Geçmek	5
4.2.2. Yayın yazarlığı veya Yayınlara Katkıda Bulunmak	6
4.2.3. Yayınların Çevrilmesi	6
4.2.4. Sözlü Sunumlar Yapmak	7
4.2.5. Gönüllü Konu Uzmanı Sıfatıyla Katılımda Bulunmak	7
4.2.6. Dış Kalite Değerlendirmeleri Yapmak	8
5. Yıllık Sertifika Yenileme Süreci	8
5.1. Yıllık Yenileme Ücreti	8
5.2. Yıllık Sertifika Yenileme Süresinin Bitiş Tarihi	8
5.3. Yıllık Sertifika Yenileme İşleminin Tamamlanmaması	8
5.4. CPE Saatlerinin Kazanılmaması	9
5.5. CPE Denetimi	9
6. CPE Kayıtlarının Muhafaza Edilmesi	9

1. Giriş

İş dünyası, iç denetçilerin çalıştıkları kurumların ihtiyaçlarını karşılama yöntemlerini etkileyen süregelen değişikliklerle ve yeni risklerle karşı karşıyadır. Bu nedenle, iç denetçilerin mesleki güvence ve danışmanlık hizmeti sağlayabilmek için sahip olmaları gereken bilgi ve yetkinlikler sürekli olarak gelişmektedir. *Uluslararası İç Denetim Standartları (Standartlar)*, iç denetçilerin sürekli mesleki gelişim programları vasıtasıyla bilgi, beceri ve diğer yetkinliklerini geliştirmelerini *gerektirir*. Bu gereklilik, iç denetçilerin devamlı büyüyen ve dinamik iç denetim mesleğinde daima yetkin olmalarını sağlar.

Ayrıca, IIA kanalıyla bir mesleki sertifika almaya hak kazanan kişilerin (bundan böyle kısaca "sertifika sahipleri" olarak anılacaktır) sürekli mesleki gelişimlerini sürdürmeleri gerekmektedir. Bu doküman, aşağıdaki IIA sertifikalarına yönelik sürekli mesleki eğitim (CPE) gerekliliklerini özetlemekte ve sertifikalarının geçerli ve güncel kalmasını isteyen sertifika sahiplerinin izlemesi gereken yıllık sertifika yenileme sürecini açıklamaktadır.

- Sertifikalı İç Denetçi® (CIA®).
- Risk Yönetimi Güvencesi Sertifikası® (CRMA®).
- Kontrol Öz-Değerlendirme Sertifikası® (CCSA®).
- Sertifikalı Kamu Denetçisi® (CGAP®).
- Sertifikalı Finansal Hizmetler Denetçisi® (CFSA®).
- İç Denetim Uygulayıcısı® (IAP®).
- İç Denetim Liderliğinde Yeterlilik® (QIAL®).

2. Yıllık Yenileme Gereklilikleri

IIA, sertifikalı kişilerin bu dokümanda belirtilen CPE gerekliliklerini karşıladıklarını her yıl bizzat teyit vermelerini talep etmektedir. Yıllık yenileme gereklilikleri, sertifika sahibinin *hali hazırda mesleki olarak faal* (aktif olarak iç denetim veya iç denetim ile ilişkili faaliyetlerde bulunan kişiler), faal olmayan (*aktif olarak* iç denetim veya iç denetim ile ilişkili faaliyetlerde bulunmayan kişiler) veya meslekten emekli (*işgücüne artık katkıda bulunmayan ve mesleğini icra etmeyen kişiler*) olmasına bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Sertifika Unvanın Emekli statüsüne taşınabilmesi için Aktif statüde olması zorunludur. Emekliler, emekli kaldıkları süre boyunca tüm yenileme gerekliliklerinden muaftır. Emekli olduğu takdirde, sertifika sahibi, durum değişikliği formunu Sertifikasyon Aday Yönetim Sistemi (CCMS) kanalıyla ibraz ederek IIA'yı bu konu hakkında bilgilendirmekten sorumludur: <https://ccms.theiia.org>. IIA, durumun doğruluğunu teyit etmek amacıyla emekli beyanlarına ilişkin rastgele denetimler gerçekleştirebilir. Kişilerin beyanda yanlış bilgi vermesi, sertifikalarının iptali de dâhil olmak üzere disiplin cezalarına neden olabilir.

Faal olsun veya olmasın, tüm IIA sertifika sahipleri, sertifikalarının aktif kalmasını sağlamak için:

- Gerekli CPE kredi saatlerini tamamlamalı ve her yıl belirlenen tarihe kadar beyan etmeli ve belgelendirmelidirler. (Özel gereklilikler, kişilerin hangi sertifika belgesine sahip olduklarına ve mesleki olarak faal olup olmadıklarına göre değişiklik gösterebilir).
- Her yıl en az iki saatlik etik eğitimi almalı ve bunu beyan etmelidirler.
- *Standartlara* uyup uymadıklarını belirtmelidirler.
- IIA'nın Etik ve Profesyonellik Standartlarına uymalı ve bu standartlara uygun hareket ettiklerini beyan etmelidirler.

Zorlayıcı koşullara bağlı muafiyetlerin yanı sıra, bahsi geçen gerekliliklerin her birine ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bölümlerde yer verilmiştir.

2.1. Yıllık CPE Saatleri

Gerekli yıllık CPE saatlerinin sayısı, sahip olunan sertifikaya ve sertifika sahibinin aşağıdaki tabloda belirtildiği gibi mesleki olarak faal olup olmadığına göre değişiklik göstermektedir.

Yenileme Durumu	Tanım	Sertifika Kullanıyor mu?	CIA için Gerekli CPE Saatleri	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, IAP ve/veya QIAL (CIA olmayanlar) için Gerekli CPE Saatleri
Mesleki Olarak Faal	İç denetim veya ilişkili faaliyetlere aktif olarak katılmaktadır.	Evet	40	20
Mesleki Olarak Faal Değil	Emekli değil ancak aktif olarak iç denetim veya ilgili faaliyetlerde aktif olarak katılmamaktadır.	Evet	20	10
Emekli	İşgücüne artık katkıda bulunmamaktadır ve mesleğini icra etmemektedir.	Evet	0	0

Birden fazla sertifikaya sahip olan kişiler CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, IAP ve QIAL için kazandıkları CPE saatlerini, CIA için gereken CPE saatleri yerine saydırabilirler. Diğer bir deyişle, mesleki olarak faal olan denetçi hem CIA hem de CRMA'ya sahipse ve iç denetim ve risk yönetimi güvencesi ile ilgili 40 saatlik eğitimi tamamlaması halinde, bahsi geçen saatler hem CIA hem de CRMA sertifikalarına ilişkin CPE gerekliliklerini karşılamak için kullanılabilir.

Aşağıdaki [Geçerli CPE Faaliyetleri](#) bölümünde, sertifikalı bireylerin CPE saatleri kazanabileceği eğitim programı kriterleri, CPE saatlerinin nasıl ölçüldüğü, kabul edilen müfredat programı ve diğer faaliyetlerle ilgili daha fazla bilgi sunulmaktadır.

2.2. Etik Eğitimi

Sertifika sahiplerinin etik konusunda yılda iki CPE saatini tamamlamaları gerekmektedir. Etik eğitim saatleri, bireyin toplam yıllık CPE gereksinime sayılabilir. IIA, bireyin bu eğitimi nereden alması gerektiğini belirtmez. Ancak, eğitim her yıl raporlama dönemi içinde gerçekleştirilmelidir.

2.3. Standartlara Uygunluk

Mesleki Sertifikasyon Kurulu (PCB), sertifika sahiplerinin *Standartlar* da dâhil olmak üzere IIA'nın Uluslararası Mesleki Uygulama Çerçevesinin (UMUÇ) Zorunlu Rehber unsurlarını bilmesini ve bunları kavramasını şart koşmaktadır. IIA, sertifika sahiplerinin *mümkünse Standartlarla* ilgili eğitim almalarını teşvik eder. Sertifika sahipleri, en azından, her yıl *Standartları* gözden geçirmeli, iç denetim hizmetlerini bu *Standartlara* uygun olarak yerine getirip getirmediğini saptamalı ve *Standartlara* uygunlukları veya aykırılıkları konusunda IIA'ya *bildirimde bulunmalıdırlar*. (*Standartlara* aykırılık, bireyin sertifikasyon statüsünü inaktif hale getirmeyeceği gibi başka türlü negatif sonuçlara da yol açmaz)

2.4. Etik ve Profesyonellik Taahhüdü

Sertifika sahipleri IIA'nın Etik ve Profesyonellik Standartlarına uymalı ve haklarında herhangi bir adli hüküm bulunuyorsa bunu bildirmelidirler. Özellikle sertifika sahipleri, yılda bir kez, aşağıdaki beyanlarda bulunmakla yükümlüdürler:

- IIA'nın Etik ve Profesyonellik Standartlarına daima uyacağım.
- IIA'nın itibarını hiçbir surette zedelemeyeceğim veya herhangi bir şekilde kurumun itibarını sarsmayacağım.
- Etik konusunda önerilen iki saatlik eğitimi tamamladım.
- Önceki raporlama döneminden bu yana benimle ilgili herhangi bir cezai hüküm verilmediğini teyit ederim.

(Sertifika sahipleri, aynı zamanda, bir önceki bildirim döneminden bu yana aldıkları adli hükümler hakkında detaylı bilgileri de vermekle yükümlüdürler)

2.5. Zorlayıcı Koşullara Bağlı Muafiyetler

Mesleki Sertifikasyon Kurulu PCB, talep edilmesi üzerine, askerlik hizmeti veya bireysel zorluklar gibi geçerli bir sebep olduğunda, sertifika sahiplerinin yıllık yenileme gerekliliklerinden kısmi veya tam muafiyetten yararlanmalarına izin verebilir. Zorlayıcı koşullara bağlı herhangi bir muafiyet talebi dosyası gözden geçirilmeden önce, buna ilişkin destekleyici belgelerin sunulması gerekmektedir. Muafiyet talep eden sertifika sahipleri, yıllık sertifika yenileme son tarihinden önce muafiyeti gerektirdiğini inandıkları özel durumu CCMS (Sertifikasyon Aday Yönetim Sistemi) üzerinden iletmelidirler.

3. Yıllık Yenileme Dönemi

Yıllık yenileme dönemi her yıl 1 Ocak'ta başlar ve 31 Aralık'ta sona erer. Yıllık yenileme işlemi CCMS üzerinden her yıl 31 Aralık tarihine kadar tamamlanması zorunludur.

Yeni sertifika sahipleri için ilk yenileme dönemi sertifikanın alındığı tarihte başlar ve bir sonraki yılın 31 Aralık tarihinde sona erer. (Örneğin, 20 Şubat 2022 tarihinde yeni bir sertifika alan bir kişi 2022 yılında CPE kazanmaya başlayabilir ancak 31 Aralık 2023 tarihine kadar sertifikasını yenilemesi gerekmez)

* Sertifika almaya Japonya veya Kore'de hak kazandıysanız, yıllık yenileme o ülkenin Enstitüsü aracılığıyla tamamlanacak ve başvuru dönemi ayrıca duyurulacaktır.

4. Geçerli CPE Faaliyetleri

IIA, sertifika sahiplerinin CPE gerekliliklerini yerine getirmek amacıyla nitelikli eğitim programları seçerken iç denetim mesleğinin yüksek standartlarını korumalarını bekler. Sertifika sahipleri, CPE saatlerini kazandıkları programların Mesleki Sertifikasyon Kurulunca (PCB) belirlenen rehberlere uygun olmasını sağlamaktan sorumludurlar.

4.1. Eğitim Programları

Sertifika sahiplerinin CPE saati kazanmak için izledikleri en yaygın yollarından biri eğitim programlarını tamamlamaktır. Öyle ki, sertifika sahipleri bu tür programlara katılarak gerekli yıllık CPE saatlerinin tamamını kazanabilirler. Bu nedenle Mesleki Sertifikasyon Kurulu (PCB), eğitim programlarının yüksek kalite standardını korumasını sağlamak için birtakım kriterler belirlemiştir. Bir CPE programının Mesleki Sertifikasyon Kurulunca (PCB) kabul edilebilir sayılması için aşağıdaki tüm kriterleri karşılaması gerekmektedir:

- Sertifika sahibinin mesleki yetkinliğine doğrudan katkıda bulunan bir resmi öğrenim programı olmak.
- Katılımcıların ulaşması gereken bilgi düzeyini veya programın tamamlanması üzerine sergilenecek yetkinlik düzeyini gösteren program hedeflerini açıkça belirtmek.
- Program için uygun olması halinde, eğitim veya deneyim ön koşullarını açıkça belirtmek.
- İlgili konu ya da öğretim tasarımı uzman olan bireyler tarafından geliştirilmiş bir program olmak.
- Mevcut program içeriğini sunmak.
- Programın başarıyla tamamlandığına ya da programa katılım sağlandığına ve yeterli sayıda CPE saati kazanıldığına dair belge sunmak (örneğin, programı tamamlama sertifikası).

Mesleki Sertifikasyon Kurulu (PCB), yukarıda bahsi geçen kriterleri karşılayan mesleki eğitim ve gelişim programlarını kabul etmektedir. PCB'nin kabul ettiği programlar aşağıda sunulmaktadır:

- Ulusal ya da yerel denetim veya muhasebe organizasyonlarının verdiği seminerler ve konferanslar.
- Ulusal ya da yerel denetim veya muhasebe organizasyonlarında ve bunların şubelerinde yapılan toplantılardaki teknik oturumlar (örneğin, IIA'nın yerel Enstitü toplantısı sırasında verilen eğitimler).
- Yukarıda belirtilen eğitim programı gerekliliklerini karşılayan kurum içi resmi eğitim programları.
- Diğer mesleki kuruluşlar veya kurumların verdiği ilgili sektöre özgü eğitim programları.
- Bir adayın 4 yıllık üniversite eğitimi derecesi veya eşdeğerini almaya hak kazanmak için öngörülen sınav şartını yerine getirmek amacıyla aldığı dersler hariç olmak kaydıyla, geçilen yükseköğretim veya üniversitede geçilen dersler (kredili ve kredisiz dersler).

- Tamamlama sertifikaları da dâhil program kriterlerini karşılayan iç denetimle ilgili resmi yazışmalar ve bireysel çalışma programları.

4.1.1. CPE Saatlerinin Ölçülmesi

CPE programına katılım, 50 dakikalık bir katılım süresi bir CPE saatine tekabül edecek şekilde programın gerçek süresine göre ölçülecektir. Bir program 50 dakikadan az ise, katılımcılar 10 veya 25 dakikalık süre kademeleriyle CPE saatleri kazanabilir ve bunu sistem üzerinden beyan edebilirler. Bölümlerin 50 dakikadan az olduğu CPE faaliyetleri için, bölümlerin toplamı bir tam program olarak değerlendirilebilir.

Örneğin, 25 dakikalık beş mesleki eğitim kursu bölümü 125 dakikaya tekabül edecek olup 2,5 CPE saati olarak sayılmalıdır.

4.1.2. Eğitim Konusu Alanları

Sertifika sahipleri, yukarıda bahsi geçen kriterleri tamamıyla karşılayan ve ellerinde bulundurdukları sertifika belgelerinin de kapsadığı alanlarla ilgili müfredat programı sunan CPE programlarını bulmalı ve bu tip programlara katılmalıdırlar.

Genel olarak, mevcut sertifikasyon sınavı müfredatında yer alan konu alanları kabul edilebilir niteliktedir. Sertifika sahipleri, sürekli eğitim kapsamında takip etmeleri gereken ilgili konuları tespit etmek için aşağıdaki sınav müfredatına bakmaları ve bu müfredatı dikkate almaları yönünde teşvik edilirler:

Sertifikasyon	Sınav Müfredatı
CIA	https://www.theiia.org/en/certifications/cia/exam-prep-resources/exam-syllabus/
CRMA	https://www.theiia.org/en/certifications/crma/exam-preparation-resources/exam-syllabus/

4.2. Diğer Geçerli Faaliyetler

Resmi eğitim programlarına ek olarak, sertifika sahipleri aşağıdakiler de dâhil olmak üzere çeşitli diğer uygun faaliyetler* yoluyla CPE elde edebilirler:

- Sınavları geçmek.
- Yayın yazarlığı ya da yayınlara katkıda bulunmak.
- Yayınları çevirmek.
- Sözlü sunumlar yapmak.
- Gönüllü konu uzmanı sıfatıyla katılım göstermek.
- Dış kalite değerlendirmeleri yapmak.

Faaliyetlerin her biri için kazanılabilecek CPE saatleriyle ilgili detaylı bilgiler aşağıdaki bölümde sunulmaktadır.

*Not: Bu politika dokümanında listelenenlerin dışındaki faaliyetler, sertifika sahibinin söz konusu faaliyeti belgelendirebildiği, uygun sayıda CPE saati hesapladığı ve söz konusu faaliyetlerin mesleki yetkinliğine katkıda bulunduğunu gösterebildiği durumlarda geçerli kabul edilebilir. Sertifika sahibi, belirli bir faaliyetin kabul edilebilir nitelikte olduğunu ve Mesleki Sertifikasyon Kurulu'nun (PCB) öngördüğü koşulları karşıladığını kanıtlamaktan sorumludur.

4.2.1. Sınavları Geçmek

Sertifika sınavlarını geçmek	
Muhasebe ve denetim sınavının her bir bölümü geçildiği için verilen CPE saatleri (örneğin, SMMM, CPA ya da CA)	10
Sınavın geçildiği yıl içinde verilen en fazla CPE saati	40

4.2.2. Yayın yazarlığı veya Yayınlara Katkıda Bulunmak

Yayın yazarlığı yapan veya yayınlara katkıda bulunan sertifika sahipleri, Küresel İç Denetim mesleği için Genel Bilgi Tabanı (CBOK) veya uzmanlık alanlarındaki iç denetim teknikleri gibi ilgili alanlara katkı sağladıkları takdirde, yaptıkları işler karşılığında CPE saati kazanabilirler. CPE kazanma ve bunları bildirme amaçları için "yayımlar" üç kategoriye ayrılmıştır. Her bir kategori için bildirilebilecek toplam CPE saatlerindeki sınırlamanın yanı sıra yayımlar için bildirilebilecek CPE saatlerinin toplam sayısına ilişkin bir sınırlama da bulunmaktadır.

Yayın Kategorileri	Her kategori için izin verilen maksimum CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA CRMA, IAP ve/veya QIAL (CIA olmayanlar)
1. Yayın yazarlığı ya da yayımlara katkıda bulunmak (200 kelime başına 1 CPE saati)	25	10
2. Araştırma makalesi, makale veya blog yazarlığı veya bunlara katkıda bulunmak (200 kelime başına 1 CPE saati)	15	6
3. IIA sertifikasyon sınav soruları yazarlığı (kabul edilen sınav sorusu başına 1 CPE saati)	20	10
Yayın yazarlığı veya yayımlara katkıda bulunmak için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	25	10

4.2.3. Yayınların Çevrilmesi

Yayımların çevirileri, Küresel İç Denetim Genel Bilgi Tabanı (CBOK) veya uzmanlık alanlarındaki iç denetim tekniklerine ilişkin sertifikasyon alanları veya disiplinleriyle ilgili olmalıdır. Doğrudan iç denetimle ilgili olmayan yayımlanmış makale veya kitapların çevirileri, sertifika sahibinin bu faaliyetlerin mesleki denetim yetkinliğine katkı sağladığını kanıtlaması halinde kabul edilebilecektir. CPE saati kazanma ve bunları bildirme amaçları için "çeviriler" iki kategoriye ayrılmıştır. Her bir kategori için bildirilebilecek toplam CPE saatlerindeki sınırlamanın yanı sıra çeviriler için bildirilebilecek CPE saatlerinin toplam sayısına ilişkin bir sınırlama da bulunmaktadır.

Çeviri Kategorileri	Her kategori için izin verilen maksimum CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA CRMA, IAP ve/veya QIAL (CIA olmayanlar)
1. Kitap çevirmenliği (200 kelime başına 1 CPE saati)	25	10
2. IIA Rehberi (örn. Çalışma Rehberleri, GTAG'ler, vb.), araştırma makalesi, makale veya blog çevirmenliği (200 kelime başına 1 CPE saati)	15	6
Yayımların çevirileri için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	25	10

4.2.4. Sözlü Sunumlar Yapmak

Sözlü sunum (örneğin, seminerler, konferanslar veya kurum içi eğitimler) yapan sertifika sahipleri, Global İç Denetim Genel Bilgi Tabanı (CBOK) veya uzmanlık alanlarındaki iç denetim teknikleri gibi ilgili alanlara katkı sağladıkları takdirde, bu çabaları karşılığında CPE saatleri kazanabilirler. Sertifika sahipleri, her 50 dakikalık sunum süresi için bir CPE saati, ayrıca sunum süresinin üç katına tekabül eden hazırlık süresi için de kredi kazanabileceklerdir. Örneğin, bir sertifika sahibi, 50 dakikalık bir sunum yaparak, 4 CPE saati kazanabilir (sunumun yapılmasından ötürü 1 CPE saati ve sunuma hazırlık için 3 CPE saati). Aynı materyalle ilgili daha sonra yapılan sunumlar, ancak ve sadece sunum süresi olarak bildirilebilir.

Orijinal (İlk kez yapılan) ve Sonraki Sunumlar	Her kategori için izin verilen maksimum CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, IAP ve/veya QIAL (CIA olmayanlar)
Orijinal sunumlar (CPE, sunum süresiyle birlikte sunum hazırlık süresi göz önünde bulundurularak hesaplanır)	25	10
Aynı materyalin sonraki sunumları (CPE, sadece sunum süresi dikkate alınarak hesaplanır)	5	2
Sözlü sunumlar için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	25	10

4.2.5. Gönüllü Konu Uzmanı Sıfatıyla Katılımda Bulunmak

Sertifika sahipleri, bir komite üyesi, IIA Küresel Rehber Katkı Sağlayıcısı ya da sınav içeriği çeviri kalitesi gözden geçireni olarak hizmet etmek de dâhil, "Katılım" kategorisinde yer alan çeşitli faaliyetler için CPE saatleri kazanabilirler. CPE kazanma ve bunları bildirme amaçları için "katılım" üç kategoriye ayrılmıştır. Her bir kategori için bildirilebilecek CPE saatlerindeki sınırlamanın yanı sıra katılım faaliyetleri için bildirilebilecek CPE saatlerinin toplam sayısına ilişkin bir sınırlama da bulunmaktadır.

Katılım Kategorileri	Her kategori için izin verilen maksimum CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, IAP ve/veya QIAL (CIA olmayanlar)
1. IIA veya iç denetime ilişkin mesleki bir endüstri kuruluşuna gönüllü görevli veya komitesi üyesi olarak hizmet vermek (Her 50 dakikalık geçerli katılım için 1 CPE saati)	15	10
2. IIA global rehber katkı sağlayıcısı, (her UMUÇ Tamamlayıcı Rehber başına 5 CPE saati)	10	5
3. Sınav içeriği çeviri kalitesi gözden geçireni (Her 50 dakikalık çalışma süresi başına 1 CPE saati)	20	10
Gönüllü konu uzmanı sıfatıyla katılım için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	20	10

4.2.6. Dış Kalite Değerlendirmeleri Yapmak

Sertifika sahipleri, dış kalite güvence incelemelerine katılımları karşılığında CPE saatleri kazanabilirler. CPE saatleri yalnızca sahada geçirilen süre için kazanılabilir; rapor incelemek veya yazmak için yapılan kapsamlı hazırlık gibi faaliyetlerde ise hiçbir CPE saati verilmeyecektir. Her tip değerlendirme için bildirilebilecek CPE saatlerindeki sınırlamanın yanı sıra dış kalite değerlendirmeleri için bildirilebilecek CPE saatlerinin toplam sayısına ilişkin bir sınırlama da bulunmaktadır.

Kalite Değerlendirme Kategorileri	Her kategori için izin verilen maksimum CPE saati	
	CIA	CCSA, CGAP, CFSA, CRMA, IAP ve/veya QIAL (CIA olmayanlar)
1. UMUÇ tarafından tanımlandığı gibi, bir iç denetim faaliyetinin öz değerlendirmesine ilişkin bağımsız (dış) doğrulama	5	5
2. Bir haftalık dış kalite değerlendirmesi	10	5
3. İki haftalık dış kalite değerlendirmesi	20	10
Dış kalite değerlendirmeleri yapmak için izin verilen toplam en yüksek CPE saati	20	10

5. Yıllık Sertifika Yenileme Süreci

Sertifika sahipleri (mesleğini halen icra eden ve etmeyen) her yıl, IIA' tarafından gönderilen, sertifikalarını yenileme yükümlülüklerini hatırlatan bir bildirim alırlar. CCMS üzerinden tamamlanan Yıllık Sertifika Yenileme işlemi, aynı zamanda geçerli tüm gerekliliklerin (yukarıdaki Bölüm 2'de belirtilen) yerine getirildiği konusunda imzalı bir beyan işlevi görmektedir.

5.1. Yıllık Yenileme Ücreti

Yıllık Sertifika Yenileme ücretleri IIA üyelik statüsüne, sahip olunan sertifikalara ve sertifika sahibinin bulunduğu yere göre değişiklik gösterebilir. Yenileme ücretlerine ilişkin en güncel bilgilere ulaşmak için aşağıdaki internet adresini ziyaret ediniz. <https://www.tide.org.tr/page/530/Yillik-Sertifika-Yenileme-Politikasi>

UYARI: Tüm satışlar nihaidir ve iade edilemez. Yenileme işlemi tamamlandıktan sonra IIA tarafından kabul edildiğinde veya CPE denetimi için seçildiğinde, işlem artık geri ödeme için uygun değildir. Eğer Sertifika Aday Yönetim Sistemi (CCMS) üzerinden sunulan ücretin yanlış olduğunu düşünüyorsanız, işlemi tamamlamayınız. Bunun yerine, CCMS üzerinden bir vaka kaydı oluşturun; sertifika yetkilisi sizinle iletişime geçecektir.

5.2. Yıllık Sertifika Yenileme Süresinin Bitiş Tarihi

İçinde bulunulan yıl için yapılan Sertifika Yenileme süreci, her yıl 31 Aralık tarihine kadar tamamlanması zorunludur. IIA, bu dokümanda yer alan gereklilikleri başarıyla karşılayan her bireye uyum onayı verecektir.

5.3. Yıllık Sertifika Yenileme İşleminin Tamamlanmaması

Yıllık Sertifika Yenileme işlemi 31 Aralık tarihinde veya öncesinde tamamlamayan kişilerin sertifika statüsü otomatik olarak "Aktif" statüden "Bekleme Dönemi (İnaktif)" statüsüne geçecektir ve bu kişiler artık sertifikalı olduklarını ileri süremeyeceklerdir. Bekleme Dönemi (İnaktif) statüde 24 aydan fazla kalan kişilerin sertifikaları iptal edilecektir.

Bir sertifikanın iptal edilmesi halinde, sertifikasyonu belgeleyen basılı sertifika derhal imha edilmelidir. Buna ek olarak,

bu kişiler adlarından sonra bu sertifikaları belirten kısaltmaları (CIA, CRMA vb. gibi) kullanmamak zorundadır ve kendilerini sertifikalı bir birey olarak sunmaları da yasaktır. Yeniden sertifika almak isteyen kişilerin yeniden sertifika başvurusu yapmaları zorunludur:

- CIA Programı: bireyler Bölüm-1 sınavını başarıyla tamamlamaları zorunludur.
- CRMA Programı: Bireyler CRMA sınavını başarıyla tamamlamaları zorunludur.
- IAP Programı: bireyler CIA Bölüm-1 sınavını başarıyla tamamlamaları zorunludur.

Devam etmeyen (CCSA, CFSA, CGAP ve QIAL) sertifika programları için yeniden sertifika alma imkânı bulunmamaktadır.

5.4. CPE Saatlerinin Kazanılmaması

Takvim yılı içinde yeterli CPE saati elde edemeyen sertifika sahipleri, Sertifika Yenileme işlemlerini tamamlamaya çalışmamalıdır. Sertifika sahipleri sadece gerekli CPE saatlerini kazandığında yenileme işlemi tamamlanmalıdır.

Raporlama döneminde yeterli CPE saati kazanamayanlar, eksikliklerini tamamlamak için bir sonraki takvim yılından ödünç olarak saatlerini kullanabilirler. Ancak, bir önceki yıla borç verilerek uygulanan CPE saatleri, cari yılın gereksinimini karşılamak için de kullanılamaz. Hemen önceki yenileme döneminden kazanılan fazla CPE saatleri, cari yıl için bir eksikliği telafi etmek için kullanılabilir. Örneğin, önceki dönemde 60 CPE saati kazanan çalışan bir CIA, cari raporlama dönemine fazla olan 20 saati kullanabilir.

5.5. CPE Denetimi

IIA (veya görevlendirdiği kişi) her yıl CPE raporlama kayıtlarının denetimini gerçekleştirir. Denetim için seçilen kişiler e-posta ile bilgilendirilecek ve kazandıkları CPE saatlerine ilişkin kanıt/belge sunmaları istenecektir. Talep edilen belgeleri önceden belirlenen tarihe kadar sunmayan bireylerin otomatik olarak sertifikaları iptal statüsüne geçirilecektir. (Sertifika iptalinin sonuçlarına ilişkin bilgiler için [Bölüm 5.3 'a](#) bakınız.)

CPE denetimi sonucunda, bir kişinin yeterli sayıda CPE saatini kazanmadığı anlaşıldığı takdirde, o kişiye, eksik kalan CPE saatlerini tamamlaması ve kazandığı saatleri belgeleyen dokümanları IIA Global'e sunması için altı aylık bir süre tanınacaktır. Belgelerde tahrifat yaptığı veya etik olmayan davranışlar sergilediği tespit edilen kişiler, ilave soruşturma için IIA'nın Mesleki Sorumluluk ve Etik Komitesine bildirilecektir.

6. CPE Kayıtlarının Muhafaza Edilmesi

Daha önce de belirtildiği gibi, destekleyici dokümanlar (bir bireyin kazandığı CPE saatlerini hesaplamak için kullanılabileceği eğitim tamamlama sertifikaları gibi) Yıllık Sertifika Yenileme sürecinde sunulmamalıdır. Ancak, sertifika sahipleri tüm destekleyici dokümanların bir kopyasını en az üç yıl boyunca muhafaza etmeleri ve bu kayıtları IIA'nın talebi üzerine IIA'ya veya onun görevlendirdiği kişiye sunmalıdır. Sertifika sahibi tarafından tutulan kayıtlar, aşağıdaki bilgileri içermelidir:

- Programın başlığı ve/veya içeriğin açıklaması.
- Katılım sağlanan tarihler.
- Kurs veya programın yeri.
- Sponsor kuruluş.
- Kurs veya program sponsoru tarafından belirtilen CPE saat sayısı.
- İlgili sürecin bitirilmesine ilişkin bir mektup, sertifika veya başka bir yazılı bağımsız katılım belgesi.
- Yayınları, sözlü sunumları, komite veya diğer katılımları destekleyen belgeler.

İç Denetçiler Enstitüsü (IIA), 265.000'den fazla küresel üyeye hizmet veren ve dünya çapında 200.000'den fazla Sertifikalı İç Denetçi (CIA) sertifikası veren, kâr amacı gütmeyen uluslararası bir meslek kuruluşudur. 1941 yılında kurulan IIA, tüm dünyada iç denetim mesleğinin standartlar, sertifikasyonlar, eğitim, araştırma ve teknik rehberlik alanlarındaki lideri olarak tanınmaktadır. Daha fazla bilgi için theiia.org adresini ziyaret edin.